

KLASA: UP/I-344-03/21-11/378

URBROJ: 376-05-3-22-11

Zagreb, 23. veljače 2022.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09, 110/21) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Grada Varaždina i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Grada Varaždina, Trg kralja Tomislava 1, Varaždin, zastupanog po Odvjetničkom društvu xy d.o.o., Rijeka, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Grada Varaždina prema evidenciji Općinskog suda u Varaždinu, Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta br. 48/2021 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama na području Grada Varaždina navedenim u Potvrdi Varaždinske županije, Grada Varaždina, klasa: 940-01/21-01/41, urbroj: 2186-1-05-01/1-22-10 od 3. veljače 2022., koja je sastavni dio ovog rješenja, a koje nerazvrstane ceste se nalaze u vlasništvu Grada Varaždina, na kojim cestama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.
- III. Količinu i vrstu EKI iz točke I. i II. ovog rješenja čine trase kableske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- IV. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin ili podredno Odjela za katastar nekretnina Varaždin, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).

- V. Utvrđuje se da Grad Varaždin ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja od 27. siječnja 2022., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Grada Varaždina ukoliko je ista nastupila nakon 27. siječnja 2022. prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Gradu Varaždinu.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Gradu Varaždinu naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VIII. Obvezuje se Grad Varaždin omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 19. listopada 2021. zahtjev Grada Varaždina (dalje: Grad) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Grada te utvrđivanje visine naknade za pravo puta.

HAKOM je zaključkom od 21. listopada 2021. obavijestio HT o pokrenutom postupku te mu je naloženo očitovanje smatra li se infrastrukturnim operatorom koji ima pravo puta za izgrađenu elektroničku komunikacijsku mrežu, elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na administrativnom području Grada te mu je naloženo očitovati se posjeduje li izgrađenu EKI na administrativnom području podnositelja zahtjeva te je li za istu infrastrukturni operator te dostaviti kompletni geodetski elaborat za katastar vodova, za cjelokupnu EKI, za trase kabela, trase kabela u zemlji bez kabela, trase nadzemnih kabela na administrativnom području podnositelja zahtjeva, popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. HT-u je naloženo dostaviti uporabne dozvole ili ovjerene izjave ovlaštenog predstavnika da se koristi istom bez sudskog spora s vlasnikom nekretnine ili upraviteljem dobra na kojoj je izgrađena EKI, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe.

HT se 20. siječnja 2021. očitovao da je infrastrukturni operator za izgrađenu elektroničku komunikacijsku mrežu, elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na administrativnom području Grada te je 25. siječnja 2022. dostavio Elaborat za pravo puta broj 48/2021 za Grad Varaždin, i to: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trasu kabela, trase kabela u zemlji bez kabela, trase nadzemnih kabela na administrativnom području Grada, zatim popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika.

Grad je 3. veljače 2022. dostavio Potvrdu Varaždinske županije, Grada Varaždina, klasa: 940-01/21-01/41, urbroj: 2186-1-05-01/1-22-10 od 3. veljače 2022. te popunjenu Tablicu I. Također je dostavio Izjavu o otkazu ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 26. siječnja 2022. te presliku potvrde o uručanju iste HT-u.

HT je 18. veljače 2022. naveo da ne prihvaća otkaz ugovora te predlaže odbiti odnosno odbaciti zahtjev Grada pozivom na nedavnu sudsku praksu po kojoj se jednostrani otkaz ugovora o služnosti smatra neosnovanim i nezakonitim.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Grad traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) u odnosu na nekretnine koje su u njegovom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Grada infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Gradu kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Grada

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Grada proizlazi iz izjave HT-a broj 842/2021 od 14. siječnja 2022. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Grada te Izvoda iz poslovnih knjiga od 10. studenog 2021. kojim potvrđuje da se imovina navedena u izvodu nalazi u poslovnim knjigama HT-a na dan 10. studenog 2021. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Grada na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Grada na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Grad je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazio volju da mu se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njegovom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Grada pa tako i na nekretninama u vlasništvu Grada nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Grada, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Grada, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Grada na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podaci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Gradu je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu nekretnina Grada javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Varaždin na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su u razdoblju od pokretanja postupka pred HAKOM-om do dana donošenja rješenja, moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Grada na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Grada na dan donošenja ovog rješenja.

Pravo na naknadu za pravo puta Grad ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14).

Grad je dostavio Potvrdu Varaždinske županije, Grada Varaždina, klasa: 940-01/21-01/41, urbroj: 2186-1-05-01/1-22-10 od 3. veljače 2022., kojom dokazuje izvanknjižno vlasništvo na nerazvrstanim cestama. Iz navedene isprave utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Grada, a koje su *ex lege* u vlasništvu Grada bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u presudi UsII-75/18 da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama *ex lege* postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine primjenjuje se vlasničkopравни režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Grada na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno *ex lege*, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutom javnom ispravom. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Grada.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Grada podnesen je 19. listopada 2021. te je utvrđeno da je zahtjev uredan i u skladu s člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika.

Temeljem članka 5. stavka 4. Pravilnika te uz primjenu članka 9. stavka 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 95/17), propisano je da će HAKOM za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1. te visinu godišnje naknade za pravo puta.

Međutim, među strankama je bio na snazi Ugovor o partnerskom odnosu u štíćenju distributivne telekomunikacijske kanalizacije (DTK) i načinu uređenja prava korištenja javnih površina od 22. listopada 2007., koji je otkazan Izjavom o otkazu od 26. siječnja 2022., koju je HT zaprimio 27. siječnja 2022. te se od dana uručenja Izjave, Grad ne smatra vezanim ugovorom.

Stoga je utvrđeno da Grad ima pravo na naknadu za pravo puta od 27. siječnja 2022., a za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Varaždin proizlazi da je Grad na njima uknjižio pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog rješenja, naknada za pravo puta teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Grada, a koji podatci su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je uzimajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin ili podredno Odjela za katastar nekretnina Varaždin, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za prvu godinu plaća se u roku određenom točkom VII. rješenja. Sukladno točki VI. ovog rješenja HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 4. i 6. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ
mr.sc. Miran Gosta

(elektronički potpisala ovlaštena osoba)

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb, UP - osobna dostava
2. Odvjetničko društvo xy d.o.o., 51000 Rijeka, UP - osobna dostava
3. U spis